

¹⁶Mert nem kitalált meséket követve ismertettük meg veletek a mi Urunk Jézus Krisztus hatalmát és megjelenését, hanem úgy, hogy szemtanúi voltunk isteni fenségének. ¹⁷Mert amikor az Atya Istentől tisztességet és dicsőséget nyert, és ilyen szótatot intézett hozzá a felséges dicsőség: „Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm”, ¹⁸ezt a mennyből jött szótatot mi hallottuk, mert együtt voltunk vele a szent hegyen. ¹⁹Ezért egészen bizonyosnak tartjuk a prófétai beszédet, amelyre jól teszitek, ha mint sötét helyen világító lámpásra figyeltek, amíg felragyog a nap, és felkel a hajnalcsillag szívetekben. ²⁰Mindenekelőtt tudnotok kell, hogy az Írás egyetlen prófécijája sem ered önkényes magyarázatból, ²¹mert sohasem ember akaratából származott a prófécia, hanem a Szentlélektől indítatva szólaltak meg az Istentől küldött emberek.

Kedves Testvéreim!

A mai istentiszteleten egy rendhagyó görögórát tartunk. A görög nyelv az újszövetség nyelve. Ezen a nyelven fogalmazta meg Pál apostol leveleinek többségét, az evangélisták is ezt a nyelvet használták az evangélium átadására, hiszen üzenetük minden emberhez szólt, és abban a korban a hivatalos és általánosan használt nyelv a görög volt. Mai görögóránkon három szót tanulnánk meg, és remélem rajtuk keresztül talán jobb rálátást kapunk alapigénk mondanivalójára. Egyik szó sem ismeretlen azt hiszem, nézzük is meg őket.

Ez a három szó a mítosz, a foszforosz és a gráfé.

Kezdjük az elsővel: mítosz. Péter azt írja levelében: *Nem kitalált meséket követve ismertettük meg veletek a mi Urunk Jézus Krisztus hatalmát és megjelenését...*

Az eredeti, görög szövegben a meséket kifejezés így hangzik: μύθοις. A mítoszt így írják le a szótárban: „(a görög mütosz = monda, mese, történet szóból) a társadalmi fejlődés kezdeteire jellemző naiv társadalmi tudatforma: lényegében az ember számára még érthetetlen, ezért félelmetes természeti és társadalmi erőknek fantasztikus tükröződése, egyben pedig ezeknek öntudatlanul is művészi feldolgozása a nép képzetében. A mitikus elképzelések lényege az emberinek és az emberfelettinek sajátos egysége; a mítoszok ezért leginkább elképzelt istenekről és természetfeletti képességekkel rendelkező, többnyire isteni származású hősökről szólnak.”

Mióta gyerekeim vannak, azóta a mítosz jelentése egészen gyakorlatias, hétköznapi színezetet kapott a számomra. A gyerekek egy mitológiai világban élnek. Dani nem látható ellenségekkel harcol, vagy éppen a kanapé tetején állva hajókat ment ki a tengerből. Hanga királylány ruhában éli az életét, kezében varázspálcával, amivel bármelyik pillanatban tud egy születésnap tortát teremteni az asztalra. Pénteken behívták Nikit a szobába, csukott szemmel kellett bemennie. Én is mentem – gondoltam megnézem mit műveltek. A szobában semmi változás, de a két gyerek vezeti édesanyját, és amikor megállítják elkiabálják magukat: meglepetés, boldog születésnapot. Niki születésnapja még két hónap, de ők kitalálták, hogy megköszöntik. És az asztalom ott volt a torta, az ajándék, a szoba feldíszítve. Legalábbis a két gyerek képzetében. És vitték az ajándékot, és szeletelték a tortát. De ez mind-mind csak levegő volt, viszont mindkét gyereken látszott, hogy ők igazi meglepetéssel készültek, ők tökéletesen elhitték azt a történetet, amelyet elképzelték.

Egy mese született, amelyben mi felnőttek szemrebbenés nélkül részt vettünk.

A mítoszok ilyen álvalóságok, mesék, amelyek azért egy fontos dologban különböznek a gyermekek fantáziavilágától, ez pedig az, hogy van valóságalapjuk. Nem csupán a képzelet szüleményei, valamint nagyon fontos, hogy minden esetben üzenetet közvetítenek. A mítosz kitalálója, valamit el akar mondani, amit máshogy nem tud.

Éppen ezért a mítosz, nem minden esetben mese.

A különböző vallások mind-mind keresik a választ a kérdésre, honnan jön az ember és hová tart. Mítoszokat gyártanak, hogy ezt megmagyarázzák. Hősök születnek, és emberek isteni hatalmat kapnak a történetekben. Pedig nincsen semmi kézzel fogható, esetleg az, hogy az az ember valóban élt, és valóban különleges volt valamilyen szempontból. Karácsony kapcsán a tv-ben és újságcikkekben is megjelenik a „keresztény mítosz” kifejezés. Meseként értelmezzük a karácsonyi történetet, azt mondjuk, ez is egy a sok vallási mítosz közül, ami nagyon szép és megható, de tulajdonképpen a valóságtól elrugaszkodott. Persze van mondanivalója, mint ahogy a többi mesének, mítosznak is, hogy szeressük egymást, hogy békességben éljünk. Nyugat Európában már elérték azt a szintet, hogy Jézust ki is hagyhatjuk ebből az egész mítoszból, mert nem az ő személye a lényeg, koncentráljuk csak a mondanivalóra: szeressük egymást gyerekek. Angliában egy betlehemes műsorban nem szerepelhet a kis Jézus, nehogy megsértsék a többi vallás képviselőit. Képzeljük el a három kismalac meséjét a kismalacok nélkül.

Sokan, a többség azt gondolják, hogy a kereszténység is egy mítosz, egy szép mese jó tanulságokkal, hogy

éljünk szeretetben, tegyünk jót a másikkal, segítsük a szegényeket, ápoljuk a betegeket.

De mi azt mondjuk, hogy ez nem mese, ez nem egy vallásos mítosz, közben azonban mi is elgondolkodunk. Miért is nem? Tulajdonképpen szép történet a Buddhistaé, vagy az Mohamedánoké is. Mi különbözteti meg a keresztyének, a Biblia történeteitől?

Péter apostol két dolgot mond erre:

az egyik: *szemtanúii voltunk isteni fenségének. Mert amikor az Atya Istentől tisztességet és dicsőséget nyert, és ilyen szózatot intézett hozzá a felséges dicsőség: „Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm”, ezt a mennyből jött szózatot mi hallottuk, mert együtt voltunk vele a szent hegyen.*

Ha végignézzük a különböző vallási kínálatokat, akkor oda lyukadunk ki, hogy végső soron csak a keresztyénség az, ahol tanúk erősítik meg a történeteket. Jézus életének minden egyes pontján ott álltak ezek a tanúk. A pásztorok és napkeleti bölcsek, később a tanítványok. A születésétől a kereszthalálán át a feltámadásáig, minden egyes részlet tanukkal van megerősítve. És igaz, hogy ezek a tanúk nem laboratóriumi körülmények között vizsgálták a dolgokat, de talán ez teszi még hihetőbbé a történetet, hogy egyszerű, hétköznapi emberek voltak, akik sokszor még a saját szemüknek sem hittek, mert ugye nehéz elhinni, amikor halottak támadnak fel, amikor bénák újra járnak, amikor 5 kenyérből 5000-en laknak jól, és még sorolhatnánk. De ott voltak, a saját bőrükön tapasztalták, maguk élték át. Péter az oltár előtt is hallott történetet ismétli el levelében: amikor felmentek a megdicsőülés hegyére, és látták Jézus elváltozni, és hallották Isten kijelentését. Tanúk voltak.

De mit segít ez nekünk. Mondhatjuk azt is, hogy tulajdonképpen ők találták ki az egészet. Ezt sokan állítják a mai napig is, akkor pedig szinte mindenkinek ez volt a véleménye. Mi ad hitelt a mítosznak?

És itt jön be következő szavunk, a foszforosz – ami annyit jelent fényhozó.

Ezért egészen bizonyosnak tartjuk – mondja Péter - a prófétai beszédet, amelyre jól teszitek, ha mint sötét helyen világító lámpásra figyeltek, amíg felragyog a nap, és felkel a hajnalcsillag szívetekben.

Édesanyám kémia tanár. Ennek két jó dolgot köszönhetek, azon túl, hogy mivel ő tanította a kémiát nekem általános iskolában - azért megvoltak az árnyoldalai is, nevezetesen, hogy jobban kellett tudnom, mint az osztálytársaimnak – minden esetre a véremlében van a kísérletezés. A másik jó dolog, hogy így szabad bejárásom volt a kémiaszertárba, és nem ennyire szabad, de hozzáférésem volt a magnéziumszalaghoz. Ennek a vékony kis csíknak van egy nagyszerű tulajdonsága: ha meggyújtjuk, akkor igen nagy fényerővel világít, ezt a pápai sikátorokban barátommal meg is tapasztalhattuk, amikor tűző nap mellett teljesen elvakított bennünket. Kábultan néztük az égő szalagot, amíg teljesen porrá nem lett.

És ha már kémia, van egy másik anyag, ami ugyan nem vakít el, de az oxigénnel reakcióba lépve szintén világít, ez pedig a foszfor. Ezzel is sokat kísérleteztem gyermekkoromban, mindig lenyűgözött, hogy egy kis foszforral bevont tárgyat fény alá teszek, és az hosszú ideig világít.

A nélkül, hogy a kémiai folyamatokba belemennénk ez a két anyag számomra a vallások, mítoszok és a keresztyénség közti különbséget mutatják. Van egy forrás ami miatt elkezdenek világítani, a magnézium esetében ez a tűz, ami miatt lángra kap, ám amilyen nehezen gyullad meg olyan gyorsan el is ég, porrá, semmivé lesz, utána már nem tudjuk újra rábírní, hogy világítson. Ezek a mítoszok, azok a vallások, vagy egyéb hiedelmek, praktikák, útkeresések, amelyek ugyan egy ideig talán megoldást adnak, de végül teljesen leértékelődnek, mert csak addig segítenek, és vannak ott, amíg le nem égnek, amíg valamit adnak, ez a szalag hosszúságától, a felkínált lehetőségektől függ, lehet, hogy sokáig, lehet, hogy csak pár hónapig évig okoznak megnyugvást.

Ezzel szemben a foszforeszkáló tárgy, amikor feltöltődik, sokáig képes fényt kibocsátani, és miután elhalványul a fény, ha újra töltjük, akkor ismét képes erre, újra és újra megújul, és világosságot hoz. Péter erről a foszforoszról, erről a fényhozásról beszél. Amit nem mi teszünk, hanem maga Isten. *„felragyog a nap, és felkel a hajnalcsillag szívetekben”*

De! Ez a fény sem olyan, ami nem tud elhalványulni. A foszforeszkáló tárgyat újra és újra ki kell tennünk a fényre, hogy világítani tudjon. És itt jön be görög leckénk harmadik szava: a grafé – az írás. (akinek kétségei lennének, hogy ezt a görög szót ismeri, annak mondom, hogy a grafológiáról, az írással foglalkozó tudományról biztosan hallott már, mint ahogy használt grafit ceruzát).

Péter ezt írja: *Ezért egészen bizonyosnak tartjuk a prófétai beszédet, amelyre jól teszitek, ha mint sötét helyen világító lámpásra figyeltek, ... az Írás egyetlen próféciaja sem ered önkényes magyarázatból, mert sohasem ember akarataiból származott a prófécia, hanem a Szentlélektől indítatva szólaltak meg az Istentől küldött emberek.*

Az Istentől ihletett, a tőle származó Szentírás az ami foszforeszkáló életünket, hitünket, újra és újra meg tudja világítani, fel tudja tölteni. Csak az ige, az írás fénye az ami ki tud hozni bennünket a sűrűségéből, a

sötétségből.

Nem kell sok idő, néhány pillanat elég, hogy ez a kis csillag újból fényeskedjék, de erre a kis időre szükségünk van újra és újra, napról napra, azért, hogy ne veszítsük el a fényt, hogy ne kelljen magnéziumszalagokat gyűjtögetnünk.

Amikor a szürke téli napokon kisüt a nap, én nagyon szeretem süttetni az arcomat. Feltölt, utána sokkal jobban megy a munka is.

Éljünk a felkínált lehetőséggel. Isten Jézusban fényt, életet hozott nekünk. Nem kell mást tennünk, mint időt szánni arra, hogy töltekezzünk. Nekem eddig mindig bejött. Javaslom mindenkinek. Vegyük elő a Bibliát, használjuk ki az istentiszteletek, bibliaórák adta lehetőséget, és süttessük magunkat az írás a grafé fényében. És ha így teszünk ragyogni fogunk, méghozzá úgy, hogy mások számára is észrevehető lesz ez a fény, és talán rákérdeznek – honnan van. És mi elmondhatjuk, és egyre több és több foszforeszkáló csillag hirdeti majd, nem mítoszokban, mesékben, hanem az élő Isten közelében van az élet.